

Samhällsutvecklingsförvaltningen
Ruth Meyer

Tekniska nämnden

Status skyfallsåtgärder centrala Djursholm

Ärendet

Samhällsutvecklingsförvaltningen har identifierat området uppströms Samsöviken i Djursholm som ett riskområde för översvämning vid kraftiga regn och har utfört en skyfallsutredning för att identifiera vilka områden som kan komma att översvämmas samt få förslag på lämpliga åtgärder för att förhindra översvämning. Utredningen genomfördes under 2023 och visade att området runt Djursholms torg, från Samsöviken upp till Vasaskolan, är särskilt utsatt vid skyfall. Utöver bostäder finns här flera samhällsviktiga verksamheter, som vårdcentral, skola, förskola och boenden för äldre. Utredningar har visat att skyfall kan orsaka omfattande översvämningar, med vatten stående mot fasader och oframkomliga vägar.

För att minska riskerna och förbättra dagvattenhanteringen har samhällsutvecklingsförvaltningen tagit fram ett förslag som kan hantera vatten från mycket kraftiga skyfall, så kallade 100-årsregn. En ansökan om delfinansiering har lämnats in till Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB).

Åtgärderna som förvaltningen undersöker ska tillsammans hantera effekterna från ett 100-årsregn. Dessa är en dagvattenpumpstation vid Samsöviken, anläggande av tre skyfallsytor, åtgärder för att hantera dagvatten och skyfallsvatten vid korttidsboendet Idun, omläggning av VA-ledningarna på Sköldvägen, förbättring för alléträden och handelsstråket vid Djursholms centrum samt skelettjordsåtgärder vid korsningen Auravägen/Germaniavägen.

Samhällsutvecklingsförvaltningens förslag till beslut

Tekniska nämndens beslut

Tekniska nämnden noterar informationen och lägger den till handlingarna.

Bakgrund

Danderyds kommun har identifierat området uppströms Samsöviken i Djursholm som ett riskområde för översvämning vid kraftiga regn. En skyfallsutredning utfördes under 2023 som har legat till grund för framtagandet av möjliga åtgärder som kan hantera ett 100-årsregn.

Samhällsutvecklingsförvaltningens utredning

För att hantera effekterna av ett extremt skyfall behövs ett antal åtgärder göras som tillsammans hanterar skyfallsvattnet. De åtgärder som samhällsutvecklingsförvaltningen utreder är följande:

Samhällsutvecklingsförvaltningen
Ruth Meyer

Dagvattenpumpstation i Samsöviken (A)

En ny dagvattenpumpstation behöver byggas vid Samsöviken i Djursholm, intill den befintliga spillvattenpumpstationen. Pumpstationen är en avgörande åtgärd för att minska översvämningsrisken i området och säkerställa funktionaliteten i dagvattennätet. Den förväntas också avsevärt minska återkommande problem med källaröversvämmingar i fastigheter i närområdet.

Förvaltningen har ansökt om bygglov i februari 2025. Upphandling av pumpstationen planeras till hösten 2025 och byggnationen av pumpstationen är planerat preliminärt starta kommande år.

Tre skyfallsytor:

För att kunna ta emot stora mängder skyfallsvatten undersöker förvaltningen möjligheten att sänka Vasaskolans fotbollsplan. Åtgärden kan genomföras i samband med det planerade bytet av konstgräs som ska utföras under sommaren 2025 **(B)**.

Förvaltningen undersöker också om Fruängen, grönytan mellan Svitiösvägen, Sveavägen och Vendevägen, kan sänkas för att kunna fånga upp mer regnvatten. Arbetet skulle kunna utföras under sommaren 2025 i samband med åtgärden på Vasaskolans fotbollsplan **(C)**.

Mitt emot Vasaskolan på ytorna ”fyrkanten” och i anslutning till Anna Whitlocks park finns stora ytor där det är möjligt att forma lågpunkter som kan hantera större mängder skyfallsvatten. Detta kommer att ske i dialog med närboende och aktörer som nyttjar området. Tanken är att lågpunkten inte bara ska kunna fungera som en plats för skyfallshantering utan även som ett område som bidrar till ekosystemtjänster och stärker den lokala miljöns attraktionskraft. Om åtgärden utförs görs det i etapper med start 2026 **(D)**.

Samhällsutvecklingsförvaltningen
Ruth Meyer

Omläggning VA-ledningar Sköldvägen (E)

VA-ledningarna längs Sköldvägen, mellan Götavägen och Vendevägen, behöver läggas om eftersom den tekniska livslängden för ledningarna håller på att ta slut. I samband med omläggningen ser förvaltningen till att framtidssäkra VA-anläggningen för att möta klimatförändringarna. Arbetet planeras att genomföras under 2025.

Dag- och skyfallsåtgärder vid Idun och Villa Brage (F)

I samband med byggnationen av korttidsboendet Idun och Villa Brage ska åtgärder utföras för att bättre omhänderta dagvatten och skyfallsvatten från närliggande områden. Planering och projektering pågår under våren 2025 och planeras genomföras under 2025–2026.

Förbättringar av handelsstråket längs med Vendevägen vid Djursholms torg (G)

Kommunens satsning på växtbäddar med porös så kallad skelettjord ger bättre möjlighet att ta tillvara på regnvatten som en resurs istället för att det orsakar översvämningar. Alléträden vid Djursholms centrum (mellan Auravägen och Henrik Palmes allé) kommer att må bättre med skelettjord och gångbanornas beläggning hålla sig slätare. Genom att anlägga perennrabatter i anslutning till träden går det att fånga upp och fördröja regnvatten. Detta kommer att ge tydligare stråk för gående och cyklister och trevligare utemiljö samt bättre disposition av grönstrukturen ger en mer ändamålsenlig plats för verksamheter vid torget.

Detta genomförs i etapper och samordnas med planprocessen för Djursholms torg under 2026–2027.

Åtgärder ytan Gudmundvägen / Germaniavägen (H)

På grönytan norr om entrén till vårdcentralen undersöker förvaltningen möjligheten att göra en skelettjordsåtgärd för att fördröja vattenflöden från nordost som rinner ut på Gudmundvägen. Denna åtgärd skulle minska risken för översvämningar på Gudmundvägen och underlätta tillgängligheten till vårdcentralen. Om denna åtgärd utförs ska den samordnas med önskemål om utökad antal parkeringsplatser som finns för besökande till Djursholms torg.

Samhällsutvecklingsförvaltningens bedömning

Förvaltningens bedömning är att åtgärderna är nödvändiga för att förhindra omfattande skador som kan orsakas av kraftiga regn. Det är av särskild vikt att de samhällsviktiga verksamheterna kan upprätthållas. Kombinationen av åtgärderna bedöms ha en robust effekt för att hantera ett skyfall.

Samhällsutvecklingsförvaltningen
Ruth Meyer

Konsekvenser för barn och unga

Föreliggande förslag till beslut medför inga konsekvenser för barn och unga. Åtgärderna syftar till att säkerställa att området kan hantera kommande skyfallsvatten. Det berör människor i alla åldrar och särskilt de barn som i framtiden ska kunna växa upp och få goda levnadsvillkor i Danderyds Kommun. Genomförs dessa planerade åtgärder leder detta till positiva konsekvenser för barn och unga på lång sikt.

Ekonomiska konsekvenser

Föreliggande förslag till beslut innebär inga kostnader.

Stefan Sorpola
Samhällsutvecklingsdirektör

Tove Carlsson
Mark och planeringschef

Handlingar i ärendet

1. Tjänsteutlåtande, Status skyfallsåtgärder centrala Djursholm